

STRESZCZENIE ROZPRAWY DOKTORSKIEJ

Temat rozprawy doktorskiej:

**Uwarunkowania wstąpienia do terytorialnej służby wojskowej na przykładzie
11 Małopolskiej Brygady Obrony Terytorialnej im. gen. bryg. Leopolda
Okulickiego, ps. „Niedźwiadek”**

Promotor rozprawy

prof. dr hab. Sławomir M. Mazur

Autor rozprawy

mgr Bartosz Kubal

Wojska Obrony Terytorialnej (WOT) utworzono 1 stycznia 2017 roku. WOT to obok Wojsk Specjalnych, Wojsk Lądowych, Sił Powietrznych i Marynarki Wojennej piąty rodzaj Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej (SZ RP).

Jednym z celów powołania terytorialnej służby wojskowej było zwiększenie liczebności Sił Zbrojnych RP i rezerw osobowych poprzez zaangażowanie do służby wojskowej osób, które nie mogą lub nie są zainteresowane pełnieniem zawodowej służby wojskowej.

WOT czerpie swój potencjał z żołnierzy – ochotników, którzy z uwagi na terytorialny charakter formacji, sami siebie nazywali „terytorialsami”. O przyjęcie w szeregi Wojsk Obrony Terytorialnej mogą ubiegać się byli żołnierze oraz osoby, które do tej pory nie pełniły żadnej formy służby wojskowej. Dzięki temu, że szkolenia odbywają się głównie w dni wolne od pracy, służba w WOT daje możliwość pogodzenia życia rodzinnego i zawodowego ze służbą Ojczyźnie.

Żołnierze pełnią służbę wojskową w formie rotacyjnej w jednostce wojskowej oraz dyspozycyjnej poza jednostką wojskową, nie rezygnując z dotychczasowych zajęć. Terytorialsami są szkoleni by walczyć i wspierać lokalną społeczność oraz zapewniać pomoc administracji publicznej w sytuacjach kryzysowych zgodnie z mottem „Zawsze gotowi, zawsze blisko”. Każdy żołnierz służąc w pobliżu miejsca zamieszkania, gotowy jest do stawienia się w jednostce w trybie natychmiastowego stawiennictwa by działać w terenie, który jest jego „małą Ojczyzną”. Ochotnicy, którzy służą w WOT to ludzie o różnych zawodach, pasjach i zainteresowaniach. Coraz częściej ramię w ramię służą bliscy z jednej rodziny.

Formacja stawia na nowoczesność, w szkoleniu stosowane są innowacyjne metody i narzędzia m. in. wiedza i doświadczenie byłych żołnierzy Wojsk Specjalnych oraz funkcjonariuszy jednostek antyterrorystycznych w ramach Mobilnych Zespołów Szkoleniowych, które szkolą instruktorów w WOT.

Na potrzeby szkolenia żołnierzy pełniących terytorialną służbę wojskową wdrożono innowacyjny trzyletni system szkolenia, umożliwiający połączenie życia rodzinnego i zawodowego ze służbą wojskową.

Celem rozprawy było przedstawienie determinantów decyzji, które zdecydowały o wstąpieniu żołnierzy-ochotników do 11 Małopolskiej Brygady Obrony Terytorialnej im. gen. bryg. Leopolda Okulickiego, ps. „Niedźwiadek” oraz ocena przyjętych rozwiązań organizacyjnych i prawno-finansowych.

Struktura rozprawy doktorskiej składa się ze wstępu, trzech rozdziałów oraz zakończenia i wniosków końcowych oraz bibliografii, spisu tabel, rysunków, wykresów a także z aneksu, w którym znajdują się załączniki prezentujące wyniki ilościowe i jakościowe badań i narzędzia badawcze (kwestionariusz ankiety i kwestionariusz wywiadu).

W rozdziale pierwszym przedstawiono genezę i rozwój obrony terytorialnej w Polsce i na świecie w świetle literatury przedmiotu, zasady funkcjonowania WOT jako piątego rodzaju Sił Zbrojnych w Polsce, istotę i zakres terytorialnej służby wojskowej na przykładzie 11 MBOT, system szkolenia żołnierzy, regulacje organizacyjne i prawno-finansowe służby oraz analizę sprawozdań naukowych dotyczących determinantów rozpoczęcia służby w jednym z pięciu rodzajów wojsk.

W rozdziale drugim odniesiono się do metodologii badań przeprowadzonych na potrzeby pracy. W rozdziale tym przedstawiono przedmiot i cele badań, problemy i hipotezy badawcze, zmienne i wskaźniki, wskazano metody, techniki, narzędzia użyte w badaniach oraz zaprezentowano teren i organizację badań.

Rozdział trzeci przedstawia szczegółową analizę danych dotyczących motywów decyzji o pełnieniu terytorialnej służby wojskowej w kontekście czynników osobistych (zawodowych), finansowych, patriotycznych, zainteresowania wojskiem, potrzebą pomocy innym w sytuacjach kryzysowych, innowacyjności, nowoczesności, dodatkowych kursów i szkoleń a także prezentuje ocenę wdrożonych rozwiązań organizacyjnych oraz regulacji prawno-finansowych.

Dysertację wieńczy zakończenie wraz z wnioskami końcowymi obejmujące ogólne konkluzje o zrealizowaniu celu pracy.

Bartosz Kubiak